

یادداشت مدیرمسئول

پایان عملیات رتبه بندی آغازی بر فرآیند بهبود کیفیت بذر

کارشناسی شیوه‌نامه مذکور را تهیه نمود. با تهیه شیوه نامه، نقشه راه مشخص و عملیات میدانی رتبه‌بندی از نیمه دوم سال ۱۳۹۴ با تشکیل ۱۰ تیم ۵ نفره کارشناسی متشکل از کارشناسان ستادی و استانی موسسه، و نمایندگان معاونت‌های بهبود تولیدات گیاهی سازمان‌های جهاد کشاورزی و انجمن صنفی تولیدکنندگان بذر اصلاح شده آغاز شد.

تیم‌های مذکور طی ۱۲۹ روز کاری موفق شدند تعداد ۲۴۷ شرکت دارای مجوز تولید بذر گندم و جو را بازدید و ارزیابی نموده و آمار و اطلاعات مورد نیاز برای جمع بندی رتبه بندی را تهیه نمایند.

در شیوه‌نامه رتبه بندی ۵ رتبه شامل: ممتاز، ۱، ۲، ۳ و ۴ در سه گروه یک ستاره، دو ستاره و سه ستاره پیش‌بینی گردید. با اتمام عملیات رتبه‌بندی مشخص شد که از مجموع ۲۴۷ شرکت ارزیابی شده، هیچ شرکتی واجد شرایط ممتاز یا رتبه یک نگردیده است. بیشترین تعداد شرکت، یعنی ۱۴۰ شرکت، حایز رتبه ۳ شدند. تعداد ۵۸ شرکت رتبه ۲ و ۴۵ شرکت نیز رتبه ۴ را کسب کردند. آمار اولیه مذکور حاکی از آن است که وضعیت غالب شرکت‌ها در حد متوسط بوده و نیاز به آن است که با انجام تلاش‌های مضاعف، ارتقاء رتبه و متعاقباً ارتقاء کیفیت بذر این شرکت‌ها را شاهد باشیم.

اکنون با اتمام رتبه‌بندی ابزار مناسبی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار گرفته است تا با استفاده از آن، ضمن اتخاذ سیاست‌های مناسب، ادامه مسیر را برای ارتقاء کیفی شرکت‌ها و تولیدات آنها و خروج آن دسته از شرکت‌های فاقد کیفیت از چرخه تولید بذر غلات باز نماید.

تولید بذر گواهی شده غلات با بیش از پنجاه سال قدمت در کشور از مهم‌ترین بخش‌های تولید بذر کشور به شمار می‌رود. با اتخاذ سیاست واگذاری امور تصدی‌گری به بخش خصوصی، ورود این بخش به عرصه تولید بذر گواهی شده غلات در اوایل دهه هشتاد شمسی آغاز شد. در طی یک دهه تعداد شرکت‌های خصوصی فعال در تولید بذر غلات (گندم و جو) به بیش از دویست شرکت بالغ گردید و ظرفیت زیادی از حیث دستگاه‌های فرآوری و انبارهای بذر در این شرکت‌ها ایجاد شد به گونه‌ای که ظرفیت مذکور کفاف تولید حدود یک میلیون تن بذر گواهی شده گندم و جو را می‌نماید. این در حالی است که برنامه‌های سالیانه برای تولید بذر گندم و جو کمتر از نصف ظرفیت مذکور است. این موضوع در کنار مواردی نظیر تعیین سهمیه توسط سازمان‌های جهاد کشاورزی، پرداخت ارزش بذری یکسان، قیمت فروش مصوب، توزیع در مناطق تعیین شده و ... باعث شده که فضای رقابتی کافی بین شرکت‌ها در جهت ارتقای کیفی هرچه بیشتر بذر ایجاد نشده و تلاش جدی از سوی آنها در این راستا صورت نپذیرد.

با در نظر گرفتن واقعیت‌های فوق رتبه‌بندی شرکت‌های تولیدکننده بذر گندم و جو با هدف ارزیابی توانمندی کمی و کیفی شرکت‌های مذکور به منظور تولید پایدار و ارتقاء کیفی بذر رسمی کشور از سال ۱۳۹۳ در دستور کار موسسه قرار گرفت. برای انجام این مهم ابتدا کارگروه تدوین شیوه‌نامه رتبه‌بندی با حضور کارشناسان مختلف موسسه تشکیل شد. این کارگروه با تشکیل جلسات متعدد با صرف ۵۵۰ ساعت